

شورای سیاست گذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان مازندران شهر بابل مدرسه علمیه عالی تخصصی حضرت خدیجه (سلام الله علیها)

عنوان:

واکاوی مفاهیم انسان شناسانه فطرت، نفس، شاکله و نقش آن در تربیت انسان با تأکید بر تفسیر المیزان

استاد راهنما:

سرکار خانم فاطمه پورمهدی امیری

نگارنده:

خدیجه پورذوالفقار

۱۴۰۳

مرکز ملی پرست

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نمیه خواهران

تحمیدیه:

سپاس و ستایش خداوند را که نشانه‌های قدرت او بر هستی روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درخشان. سپاسی که تا زنده هستم در زمره سپاسگزاران او باشم و موقعی که لحظات عمر من به اتمام رسید به طرف رضایت او بشتابم. تو را سپاس می‌گویم نه بدان جهت که همه چیز به من داده‌ای بلکه از آن جهت که آنچه را نداده‌ای نیز مصلحت آن بوده است.

تقدیم:

به پاس تعبیر عظیم و انسانی؛ خداوند بزرگ این اول مربی عالم را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار، با قلب‌های مهربان و پر محبت را روزیم فرمودند که پشتیبان همیشگی من در زندگی بوده تا در زیر سایه وجودشان در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم. آموزگارانی که برایم زندگی کردن و انسان بودن را معنا کردند.

تقدیم به وجود با ارزششان...

سپاس و تشکر:

به مصداق " من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق " بسی شایسته است از استاد فرهیخته و فرزانه سرکار خانم دکتر فاطمه پورمهدی امیری، که با نکته های دلنشین و گفته های بلند ، صحیفه های سخن را علم پرور نمود و همواره راهنما و راه گشای بنده در اتمام واکمال پایان نامه بوده است.

۸۵. کامرانی، منیره السادات، تربیت از منظر علامه، فضل الله در تفسیر من وحی القرآن، قم، امتداد حکمت، ۱۴۰۰
۸۶. کبیری، زینب و حسن معلمی، مبانی و شیوه های تربیت اخلاقی در قرآن کریم از دیدگاه علامه طباطبائی، معرفت اخلاقی، ش ۱، ۱۳۸۸
۸۷. کرد، حبیب الله، منصوره جلیلی، مختار کرد، تحلیل و واکاوی مبانی فطری تربیت اجتماعی در دوره ابتدایی، جامعه شناسی آموزش و پرورش، شماره ۹ بهار و تابستان ۹۷، صفحات ۶۷-۷۸
۸۸. کمالی زاده، طاهره ۱۳۹۳، نور در سبک زندگی و معماری طبیعی، چهارمین همایش ملی اخلاق و آداب زندگی، زنجان؛ دانشگاه زنجان
۸۹. لیشی واسطی، علی بن محمد، عیون الحکم و المواعظ، محقق: حسنی بیرجندی، حسین، زبان عربی، ناشر مؤسسه علمی فرهنگی دار الحدیث. سازمان چاپ و نشر - قم - ایران، سال نشر: ۱۳۷۶ ه ش
۹۰. مجلسی محمد تقی، بحار الانوار، جلد ۹۲، بیروت مؤسسه الوفاء، ۱۴۰۴
۹۱. محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، جلد: ۷، قم دارالحدیث، ۱۳۷۵
۹۲. مصباح، محمدتقی، ۱۳۷۹، آموزش فلسفه، چ دوم، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی
۹۳. -----، آموزش فلسفه، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۰، ج ۱
۹۴. -----، ۱۳۷۸، اخلاق در قرآن، قم، انتشارات دارالفکر
۹۵. -----، انسان شناسی در قرآن، تنظیم و تدوین: محمود فتحعلی، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۹۲.
۹۶. -----، انسان سازی در قرآن، محقق: محمود فتحعلی، قم، انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، چاپ سوم ۱۳۹۰، ش.
۹۷. -----، 1392، انسان سازی در قرآن، تنظیم و تدوین: محمود فتحعلی، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۹۸. -----، آموزش عقائد، تهران، شرکت چاپ و نشر بین الملل سازمان تبلیغات اسلامی، چاپ هفدهم، ۱۳۸۴ ش.

۹۹. مطهری، مرتضی، جامعه و تاریخ، انتشارات صدرا، ۱۳۷۳
۱۰۰. -----، تعلیم و تربیت تهران، نشر بین الملل، ۱۳۷۴
۱۰۱. -----، مجموعه آثار، جلد ۳، تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۷۵
۱۰۲. -----، مجموعه آثار، جلد بیست و هفتم، تهران: صدرا، ۱۳۷۱
۱۰۳. -----، فلسفه اخلاق، قم آبان ۱۳۸۷، نشر صدرا
۱۰۴. -----، نبرد حق و باطل، قم، انتشارات صدرا، اسفند ۱۳۸۷
۱۰۵. -----، فطرت، قم، صدرا، ۱۳۶۹
۱۰۶. معین محمد، ۱۳۸۰، فرهنگ فارسی معین، تهران، نشر سرایش
۱۰۷. مکارم شیرازی، ناصر، برگزیده تفسیر نمونه، ۵ جلدی، دارالکتب الاسلامیه، ایران، تهران چاپ ۱۳،
۱۳۸۲ ه. ش، جلد ۳، ص ۵۳۳
۱۰۸. -----، وجمعی از نویسندگان، تفسیر نمونه، ۲۸ جلدی، نشر: دار الکتب الإسلامیه،
تهران ۱۳۷۱ ه. ش
۱۰۹. مظفری، سید محمد (۱۳۸۱). «مدنیت بالطبع انسان از چشمانداز فلاسفه». مجله الهیات و حقوق،
بهار، ۱۳۸۱، ش ۳، ۹۳-۱۱۶
۱۱۰. ملاصدرا، صدرالدین محمد، اسرار الآیات، ترجمه محمد خواجهوی، چ اول، تهران، انجمن
حکمت و فلسفه، ۱۳۶۴
۱۱۱. ملکیان، مصطفی، تاریخ فلسفه غرب، جلد چهارم، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۷۹
۱۱۲. ملاکاظمی، محسن، مبانی، اصول و روش های تربیت اخلاقی، مجله خُلُق مرداد و شهریور
۱۳۹۳، شماره ۴۲
۱۱۳. مهدی پور، محمد، محمدباقر بهادری، خودشناسی و اهمیت آن در اشعار حسن زاده آملی، زبان و
ادب فارسی نشریه سابق دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز، سال ۶۴، پاییز و زمستان، ۹۰ شماره مسلسل ۲۲۴
ص ۸۸-۱۱۳

۱۱۴. میزیاک، هنریک، تاریخچه و مکاتب روان‌شناسی، ترجمه رضوانی، مشهد، آستان قدس رضوی،

۱۳۷۶

۱۱۵. منتظری، حسینعلی، اسلام دین فطرت، تهران، سایه، چاپ سوم، ۱۳۸۷ ش.

۱۱۶. می‌رولو (۱۳۹۱)، هنر مشاوره، ترجمه خدیجه علوی و نادیا شاملو، تهران نشر دانژه

۱۱۷. موسوی خمینی، روح‌الله، دانشنامه امام خمینی، ج ۳، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی،

۱۴۰۰

۱۱۸. -----، شرح چهل حدیث، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۸۸

۱۱۹. -----، ابواب معرفت، تهران، مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، ۱۳۷۸

۱۲۰. نصیرائی، عسکر، مبانی اخلاق و تربیت نفس، بابل، مسجد مقدس محدثین، ۱۳۹۱

۱۲۱. نوروزی کوه دشت رضا، محمدجعفر مهدیان، مقاله رویکردی در نظریه ساختاری-عملکردی مبتنی

بر تعلیم و تربیت فطرت‌گرا، بصیرت و تربیت اسلامی، سال سیزدهم- شماره ۳۸- پاییز ۱۳۹۵ صص ۷۳-۵۵

۱۲۲. نیشابوری، رضی الدین، دو رساله در اخلاق: مکارم اخلاق، به کوشش محمد تقی دانش پژوه،

تهران؛ دانشگاه تهران، ۱۳۴۱

۱۲۳. واعظی احمد، انسان از دیدگاه اسلام، تهران: انتشارات سمت، ۱۳۸۸

۱۲۴. وزارت آموزش و پرورش، مبانی نظری تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت رسمی جمهوری

اسلامی ایران، دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۹۰

۱۲۵. ولیان امیرحامد، فلاح نژاد عبدالحمید، مقاله شناخت شناسی «فطرت» از دیدگاه ملاصدرا و علامه

طباطبایی، فصلنامه علمی هستی و شناخت، سال هفتم، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۹ شماره پیاپی ۱۴،

صص ۲۰۲-۱۸۱

۱۲۶. وودفین راپرت و گراوز جودی، ارسطو، ترجمه محمد فیروزکوهی، تهران، شیرازه، ۱۳۸۱

۱۲۷. هاشمی شاهرودی، محمود، جهان بینی اسلامی و نقش عملی آن در حرکت انسان و تاریخ، دفتر حضرت آیه الله العظمی سید محمود هاشمی شاهرودی، ۱۳۹۳
۱۲۸. هرگنهای بی. آر و میتو اچ السون، مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری، ترجمه علی اکبر سیف، تهران، دوران، ۱۳۷۶
۱۲۹. همتی فر مجتبی، دکتر ابوالفضل غفاری، مقاله تعلیم و تربیت مبتنی بر فطرت (تربیت فطرت‌گرا) با تاکید بر دیدگاه آیت الله شاه آبادی: مدلسازی فطرت با هرم سه وجهی، مطالعات اسلامی: فلسفه و کلام، سال چهل و ششم، شماره پیاپی ۹۳، پاییز و زمستان، ۱۳۹۳، ص ۱۵۴-۱۲۷
- ۱۳۰- ابن سینا، حسین، الاشارات و التنبيهات، قم، نشر البلاغه، ۱۳۷۵.
- ۱۳۱- -----، النفس من کتاب الشفاء، ۱۳۷۵ش، ص ۱۳؛ ملاصدرا، الحکمة المتعالیة، ۱۹۸۱م.
- ۱۳۲- ابن عباس، عبدالله بن عباس، غریب القرآن فی شعر العرب، ۱، جلد، مؤسسه الکتب الثقافیه، لبنان بیروت، چاپ اول، ۱۴۱۳ ه ق
- ۱۳۳- ابن منظور، لسان العرب، بیروت، داراحیاء التراث العربی ۱۴۰۸ ق
- ۱۳۴- ابوالحسین احمد بن زکریا، معجم مقائیس اللغة، مرکز نشر مکتب اعلام اسلامی، ۱۴۰۴ه ق
- ۱۳۵- ثعلبی، احمد بن محمد، الكشف و البیان عن تفسیر القرآن، بیروت، دار احیاء التراث، ۱۴۲۲ ق
- ۱۳۶- رازی، فخر، المباحث المشرقیه، قم، بیدار، چاپ دوم، ۱۴۱۱ق
- ۱۳۷- راغب اصفهانی، حسین بن محمد. مفردات الفاظ القرآن، الطبعة الاولى. بیروت: دار القلم، ۱۴۱۲
- ۱۳۸- راغب اصفهانی، ابوالقاسم، ۱۳۷۴، مفردات الفاظ القرآن، جلد ۲، تهران رضوی
- ۱۳۹- سبزواری نجفی، محمد، ارشاد الذهان الی تفسیر القرآن، بیروت، دار التعارف للمطبوعات، ۱۴۱۹ ق
- ۱۴۰- کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، ج ۲
- ۱۴۱- -----، الکافی - ط الاسلامیة، جلد : ۲ صفحه : ۶۹۲
- ۱۴۲- -----، الکافی (ط - الإسلامی)، المحقق / المصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، الموضوع: الکتب الاربعه، اللغة: العربیة، عدد المجلدات: ۸، الناشر: دار الکتب الإسلامیة، مکان النشر: تهران، سنة الطباعة: ۱۴۰۷ ق، رقم الطباعة: الرابعة
- ۱۴۳- طوسی، نصیرالدین، شرح الاشارات و التنبيهات، ج ۳، قم، البلاغه، چاپ اول، ۱۳۷۵ش

۱۴۴- https://islamicedu.rihu.ac.ir/article_1049_0.html جایگاه فطرت در اندیشه تربیتی

امام خمینی(ره)

۱۴۵- نظریه فطرت و اندیشه-های جامعه-شناختی علامه طباطبائی <https://bing.com/search>

۱۴۶- مقاله نشریه: نظریه فطرت و آرای جامعه شناختی و معرفت شناختی علامه

طباطبائی <https://elmnet.ir>

۱۴۷- فطرت و جایگاه آن در تبیین معنای زندگی با تأکید بر نظر علامه

طباطبائی <https://prrij.isu.ac.ir/article>

۱۴۸- نظریه فطرت و آرای جامعه شناختی و معرفت شناختی علامه

طباطبائی <http://ensani.ir/fa/article/>

۱۴۹- فطرت و جایگاه آن در تبیین معنای زندگی با تأکید بر نظر علامه طباطبائی <https://ensani.ir/>

150- Hastings James(ed), Encyclopedia of Religion and Ethics ,London: Scholar press.1980

151- <https://hawzah.net/fa/Magazine/View/6433/9354/112017/%D9%85%D8%A>

152- <https://lobolmizan.ir/special>

153- <https://sid.ir/paper>

154- Plato (2011). Republic. (F. Ruhani. Trans.), Tehran: scientific-cultural Corporation Press. (In Persian)